

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵՎԱՎԱՐ

0010 ք. Երևան, Կառավարական տուն 1

№ 02/05.31/34053-2023

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԴԵՎԱՎԱՐ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ
ԴՎԿԻԹ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆԻՆ

Հարգելի՛ պարոն Առաքելյան,

Ձեզ ենք ներկայացնում Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովում առաջին ընթերցմամբ ընդունված ««Դատական օրենսգիրք սահմանադրական օրենքում» լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի (Կ-567-25.04.2023, 06.06.2023-ՊԻ-011/1) վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության առաջարկությունները, լրամշակված նախագիծը, ամփոփաթերթը, ինչպես նաև նախագծում կատարված փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկանքը՝ զլխադասային հանձնաժողովում քննարկելու համար:

Առաջարկում ենք հետևյալը.

1.«Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» սահմանադրական օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» սահմանադրական օրենքի նախագծի (այսուհետ՝ Նախագիծ) 1-ին հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ՝ հետևյալ բովանդակությամբ.

2018 թվականի փետրվարի 7-ի «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՕ-95-Ն սահմանադրական օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.1-ին հոդվածով.

«Հոդված 5.1. Սույն օրենսգրքում կիրառվող հասկացությունների օգտագործման սահմանափակումը

1. Կազմակերպություններին արգելվում է իրենց անվանման մեջ «դատավոր» բառի կամ Հայաստանի Հանրապետության դատարանների անվանումների, դրանց բոլոր հոլովածների կամ դրանք ներառող բառակապակցությունների, ինչպես նաև «դատավոր» բառի կամ Հայաստանի Հանրապետության դատարանների անվանումների օտարալեզու իմաստային թարգմանությունների օգտագործումը:» և Նախագծի հոդվածների համարակալումը փոխել լրացվող հոդվածին համապատասխան:

Առաջարկությունն ուղղված է սահմանափակելու կազմակերպությունների կողմից Հայաստանի Հանրապետության դատարանների անվանումների, դրանց հոլովածների կամ դրանք ներառող բառակապակցությունների կամ օտարալեզու իմաստային թարգմանությունների օգտագործման հնարավորությունը:

2.Նախագծի 4-րդ հոդվածում «հետևյալ բովանդակությամբ» բառերը փոխարինել «նոր» բառով: Առաջարկությունը բխում է «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 11-րդ մասից:

3.Նախագծի 5-րդ հոդվածի 2-րդ կետի «և քննում է դատավորի լիազորությունները դադարեցնելու մասին որոշումների դեմ բողոքները» բառերից հետո լրացնել «բառերով» բառը: Առաջարկությունն ուղղված է տեխնիկական վրիպակը շտկելուն:

4. Նախագծի 6-րդ հոդվածի 2-րդ կետով լրացվող «լրացնել նոր 3.1-ին մասով» բառերը փոխարինել «լրացնել նոր՝ 3.1.-3.2.-րդ մասերով» բառերով և 3.1.-3.2.-րդ մասերը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «3.1. Դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու, դատավորի լիազորությունները դադարեցնելու, դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցի և դատավորի լիազորությունները դադարեցնելու մասին որոշումների դեմ բողոքի վերաբերյալ հարցերով Բարձրագույն դատական խորհրդի նիստերը հրավիրում և վարում է Բարձրագույն դատական խորհրդի նախագահը կամ

Բարձրագույն դատական խորհրդի սահմանած կարգով ընտրված Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամը:

3.2. Բարձրագույն դատական խորհրդի նախագահը հրավիրում և վարում է Բարձրագույն դատական խորհրդի այն կազմի նիստերը, որի կազմում ընդգրկվել է վիճակահանությամբ: Բարձրագույն դատական խորհրդի այն նիստերը, որի կազմում Բարձրագույն դատական խորհրդի նախագահը վիճակահանությամբ չի ընդգրկվել հրավիրում և վարում է այդ կազմում ընդգրկված և Բարձրագույն դատական խորհրդի սահմանած կարգով ընտրված անդամը:»: Առաջարկությունն ուղղված է կարգապահական գործերով Բարձրագույն դատական խորհրդի նիստերի հրավիրման և վարման կարգը հստակեցնելուն:

5.Նախագծի 7-րդ հոդվածում «մասում» բառը փոխարինել «մասը» բառով: Առաջարկությունն ուղղված է տեխնիկական վրիպակը շտկելուն:

6.Նախագծի 8-րդ հոդվածում «մասում» բառը փոխարինել «մասը» բառով: Առաջարկությունն ուղղված է տեխնիկական վրիպակը շտկելուն:

7.Նախագծի 9-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերում «մասում» բառը փոխարինել «մասի» բառով: Առաջարկությունն ուղղված է տեխնիկական վրիպակը շտկելուն:

8.Նախագծի 10-րդ հոդվածի 2-րդ կետում «նոր» բառից հետո լրացնել «» նշանը և «բողոքը» բառը փոխարինել «բողոքները» բառով: Առաջարկությունն ուղղված է տեխնիկական վրիպակը շտկելուն:

9.Նախագծի 11-րդ հոդվածում «մասում» բառերը փոխարինել «մասի» բառերով: Առաջարկությունն ուղղված է տեխնիկական վրիպակը շտկելուն:

10.Նախագծի 12-րդ հոդվածում «Օրենքի 141-րդ հոդվածը լրացնելն նոր 1.1-1.5-րդ մասերով.» բառերը փոխարինել «Օրենքի 141-րդ հոդվածը լրացնել նոր՝ 1.1- 1.5-րդ մասերով.» բառերով: Առաջարկությունը բխում է «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 11-րդ մասից:

11. Նախագծի 14-րդ հոդվածի 1-ին կետով Օրենքի 146-րդ հոդվածի փոփոխվող 2-րդ մասի 5-րդ կետի «հաղորդման ներկայացման ամսաթիվը և հաղորդումը ներկայացնող ֆիզիկական անձի ստորագրությունը, իրավաբանական անձի դեպքում՝ նրա անունից ներկայացման ամսաթիվը և հաղորդումը ներկայացնող ֆիզիկական անձի ստորագրությունը, իրավաբանական անձի դեպքում՝ նրա անունի (կիրառելի լինել)» բառերը փոխարինել «հաղորդման ներկայացման ամսաթիվը և հաղորդումը ներկայացնող ֆիզիկական անձի ստորագրությունը, իրավաբանական անձի դեպքում՝ նրա անունից հանդես եկող անձի ստորագրությունը, իսկ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմնի դեպքում՝ համապատասխան պաշտոնատար անձի ստորագրությունը:» բառերով: Առաջարկությունն ուղղված է տեխնիկական վրիպակը շտկելուն:

12.Նախագծի 14-րդ հոդվածի 2-րդ կետով լրացվող 2.1-ին հոդվածում «այլ» բառից հետո լրացնել «նոր» բառը: Առաջարկությունն ուղղված է փոփոխություններով առաջարկվող պահանջը հստակեցնելուն:

13.Նախագծի 14-րդ հոդվածի 2-րդ կետով լրացվող 2.2-րդ հոդվածում «ներկայացված» բառից հետո լրացնել «իրավական» բառը: Առաջարկությունն ուղղված է փոփոխություններով առաջարկվող պահանջը հստակեցնելուն:

14.Նախագծի 15-րդ հոդվածում «հետևյալ բովանդակությամբ» բառերը փոխարինել «նոր» բառով: Առաջարկությունը բխում է «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 11-րդ մասից:

15. Նախագծի 15-րդ հոդվածի 1-ին կետով լրացվող 11-րդ մասի «Վարույթները միավորելու մասին որոշումը հնգօրյա ժամկետում ուղարկվում է դատավորին և վարույթ հարուցող մյուս մարմին:» նախադասությունը փոխարինել «Վարույթները միավորելու մասին որոշումը հնգօրյա ժամկետում ուղարկվում է դատավորին, վարույթ հարուցող մյուս մարմին և հաղորդում ներկայացրած անձանց:» նախադասությամբ: Առաջարկությունն ուղղված է փոփոխություններով առաջարկվող պահանջը հստակեցնելուն:

16. Նախագծի 18-րդ հոդվածի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ կետերում «մասում» բառը փոխարինել «մասը» բառով: Առաջարկությունն ուղղված է տեխնիկական վրիպակը շտկելուն:

17. Նախագծի 19-րդ հոդվածի փոփոխվող 156.1-ին հոդվածի 2-րդ մասի «Դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու և դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու միջնորդությունը մերժելու վերաբերյալ որոշման դեմ բողոք կարող են ներկայացնել» բառերը փոխարինել «Բողոք կարող են ներկայացնել» բառերով: Առաջարկությունն ուղղված է տեխնիկապես տեքստը առավել ընթեռնելի դարձնելուն:

18. Նախագծի 19-րդ հոդվածով փոփոխվող 156.1-ին հոդվածի 3-րդ մասի «Դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցի մասին որոշման դեմ բողոք կարող է ներկայացվել որոշման հրապարակման պահից մեկամսյա ժամկետում:» բառերը փոխարինել «Բողոք կարող է ներկայացվել որոշման հրապարակման պահից մեկամսյա ժամկետում:» բառերով: Առաջարկությունը ուղղված է տեխնիկապես տեքստը առավել ընթեռնելի դարձնելուն:

19. Նախագծի 20-րդ հոդվածով լրացվող 156.2-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Բողոքի քննությունն իրականացնում է Բարձրագույն դատական խորհուրդը՝ դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցի մասին որոշման կայացմանը չմասնակցած՝ առավելագույնը վեց անդամ ընդգրկող կազմով: Սույն մասով նախատեսված կազմում չեն ընդգրկվում Բարձրագույն դատական խորհրդի այն անդամները, որոնք ինքնաբացարկի կամ բացարկի հիմքով սույն

օրենսգրքի 141-րդ հոդվածի 1.1-ին մասով նախատեսված կազմում չեն մասնակցել դատավորին կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցի քննությանը:» Առաջարկությունն ուղղված է Օրենքով նախատեսվածը պահանջը հստակեցնելուն:

20. Նախագծի 20-րդ հոդվածով լրացվող 156.2-րդ հոդվածի 2-րդ մասը հանել և համարակալումը փոխել՝ լրացվող մասերին համապատասխան:

Առաջարկությունն ուղղված է Նախագծում՝ տեխնիկական վրիպակի արդյունքում մնացած կարգավորումը հանելուն:

21. Նախագծի 20-րդ հոդվածով լրացվող 156.2-րդ հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «Բողոքը քննելիս և որոշումներ կայացնելիս Բարձրագույն դատական խորհրդի անունից հանդես է գալիս սույն հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված կազմը՝ գործելով որպես Բարձրագույն դատական խորհուրդ:»: Առաջարկությունն ուղղված է տեխնիկապես տեքստը առավել ընթեռնելի դարձնելուն:

22. Նախագծի 20-րդ հոդվածով լրացվող 156.2-րդ հոդվածի 10-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «Բարձրագույն դատական խորհուրդն անդրադառնում է բողոքի հիմքին և դրա հիմնավորումներին, եթե բողոքարկողը տվյալ հարցի վերաբերյալ իր դիրքորոշումը հայտնել է կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու հարցի քննության ընթացքում: Բացառություն են կազմում այն դեպքերը բացառությամբ, երբ բողոքարկողը գրկված է եղել այդ հարցի վերաբերյալ Բարձրագույն դատական խորհրդում գործի քննության ժամանակ իր դիրքորոշումը հայտնելու հնարավորությունից:»: Առաջարկությունն ուղղված է փոփոխություններով առաջարկվող պահանջը հստակեցնելուն:

23. Նախագծի 20-րդ հոդվածով լրացվող 156.3-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Բողոքի քննության արդյունքով Բարձրագույն դատական խորհուրդը կարող է ընդունել հետևյալ որոշումներից մեկը՝»: Առաջարկությունն ուղղված է տեխնիկապես տեքստը առավել ընթեռնելի դարձնելուն:

24. Նախագծի 20-րդ հոդվածով լրացվող 156.3-րդ հոդվածի 6-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Բողոքի քննության արդյունքով Բարձրագույն դատական խորհրդի որոշումն ընդունվում է խորհրդակցական սենյակում՝ բաց քվեարկությամբ՝ սույն օրենսգրքի 156.2-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված կազմի անդամների ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ, եթե այլ բան նախատեսված չէ սույն հոդվածով: Եթե քվեարկության արդյունքով որոշման օգտին բավարար քանակի ձայների բացակայության պատճառով որոշում չի ընդունվում, ապա ընդունված է համարվում այն որոշումը, որն առավել բարենպաստ է դատավորի համար, իսկ որոշումը կազմում և ստորագրում են սույն օրենսգրքի 156.2-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված կազմի այն անդամները, որոնք քվեարկել են այդ որոշման օգտին»: Առաջարկությունն ուղղված է փոփոխություններով առաջարկվող պահանջը հստակեցնելուն:

25. Նախագծի 20-րդ հոդվածով լրացվող 156.3-րդ հոդվածի 7-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Բողոքի քննության արդյունքով դատավորը կարող է ենթարկվել կարգապահական պատասխանատվության կամ կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ որոշումը կարող է թողնվել անփոփոխ, եթե սույն օրենսգրքի 141-րդ հոդվածի 1.1-ին մասով սահմանված կազմում կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ որոշմանը կողմ քվեարկած և 156.2-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված կազմում կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու կամ կարգապահական պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ որոշումը անփոփոխ թողնելու վերաբերյալ որոշմանը կողմ քվեարկած անդամների ընդհանուր թիվը գերազանցում է Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի առնվազն կեսը:»: Առաջարկությունն ուղղված է փոփոխություններով առաջարկվող պահանջը հստակեցնելուն:

26. Նախագծի 20-րդ հոդվածով լրացվող 156.3-րդ հոդվածի 8-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «8. Բարձրագույն դատական խորհրդի՝ բողոքի քննության արդյունքով կայացված որոշումը կազմվում և դրա եզրափակիչ մասը հրապարակվում է Բարձրագույն դատական խորհրդի նիստում հարցի քննությունն ավարտված հայտարարելուց հետո՝ 15 օրվա ընթացքում:» Առաջարկության ընդունման արդյունքում ակնկալվում է հստակեցնել Բարձրագույն դատական խորհրդի՝ բողոքի քննության արդյունքով որոշումը հրապարակելու ժամկետը:

27. Նախագծի 20-րդ հոդվածով լրացվող 156.3-րդ հոդվածը լրացնել նոր՝ 9-10-րդ մասերով. «9. Որոշումը հրապարակվելուց հետո՝ տասնհինգօրյա ժամկետում, ուղարկվում է վարույթ հարուցող մարմիններ և դատավորին:

10. Բարձրագույն դատական խորհրդի որոշումն ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից, վերջնական է և ենթակա չէ բողոքարկման:»

Առաջարկության ընդունման արդյունքում ակնկալվում է հստակեցնել Բարձրագույն դատական խորհրդի՝ բողոքի քննության արդյունքով որոշումը կողմերին ուղարկելու ժամկետը:

28. Նախագծի 21-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ հետևյալ բովանդակությամբ.

«1. Սույն օրենքի 1-ին հոդվածը ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

2. Այն կազմակերպությունները, որոնք մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը իրենց անվանումներում օգտագործել են սույն օրենքի 1-ին հոդվածով լրացվող սահմանափակումները, պարտավոր են սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո երկու ամսվա ընթացքում իրենց անվանումները համապատասխանեցնել սույն օրենքի պահանջներին:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված ժամկետում իրենց անվանումները սույն օրենքի պահանջներին չհամապատասխանեցրած կազմակերպությունները ենթակա են վարչական պատասխանատվության:

4. Սույն օրենքի 2-21-րդ հոդվածները ուժի մեջ է մտնում սույն օրենքի 12-րդ հոդվածով լրացվող՝ Օրենքի 141.1-ին հոդվածի 1.5-րդ մասի հիման վրա ընդունված Բարձրագույն դատական խորհրդի ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու պահին:

5. Մինչև սույն օրենքի 2-21-րդ հոդվածների ուժի մեջ մտնելը հարուցված կարգապահական վարույթների, այդ թվում՝ ավարտված կարգապահական վարույթների, և այդ վարույթների արդյունքով կայացված որոշումների նկատմամբ կիրառվում են մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը գործող կարգավորումները:

6. Բարձրագույն դատական խորհուրդը սույն օրենքի 2-21-րդ հոդվածներից բխող որոշումներն ընդունում, այդ թվում՝ իր աշխատակարգը սույն օրենքին համապատասխանեցնում է սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ վեցամսյա ժամկետում:

Առաջարկությունն ուղղված է Նախագծի եզրափակիչ մասը և անցումային դրույթները Նախագծում կատարված փոփոխություններին համապատասխանեցնելուն:

Հարգանքով՝

ԱՐԱՅԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ